

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 1. De gemitu & desideriis Patriarcharum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

Iesse: O Clavis David! O Oriens! O Rex gentium!
O Emmanuel! His ergo vultungi voces nostras,
vota & lachrymola suspiria.

Secundo gemit & ipsa eo quod adventus iste &
redemptio per eum allata, adeo multis inefficax sit
& inutilis: Quia nimirum plerique adventum &
vitam, labores & sudores, sanguinem & mortem,
meritaque omnia Filii Dei reddunt per flagitiosam
suam vitam & conversationem non solum sibi inu-
tilia, sed etiam ad gravitatis damnationis cumu-
lum exprobranda. Dignum plane est id lachrymis
& gemitibus nostris factis isto tempore, quibus &
nostras eluamus culpas, ne eorum numero nume-
rari indigno accenseamur.

Tertio gemit Ecclesia cum iustis, ad ultimum
adventum suspirans, quando finem ac ipse pec-
ccatum & pravariatio, regnum peccati, & Sata-
nae imperium: quando etiam consummabitur
regnum Dei ac Christi, cum quo regnabunt & ec-
lecti. Omnia ergo ista repraesentantur patiter per
voce sitas O Sapientia! O Adonai! O Rutilix Iesse!
Etc. Nec enim haec solum fuere iustorum, ut
adveniret Redemptor: sed adhuc sunt voces Ec-
clesiae & Sanctorum, magno cordis clamore flagi-
tantium, ut efficax sit omnibus redemptio quam
attulit, & sanguis eius non sit solum propitiatio
pro peccatis nostris, sed & pro totius mundi. De-
nique & voces haec respirant ad consummatam re-
demptionem, per quam plene eruamus de pericu-
lis, de tenebris, de umbra mortis, de exilio & cap-
tivitate.

Haec porro tres jam dictae gemitus Turris
causa paulo plenius & attentius a nobis ruminan-
dae sunt factis Adventus Dominici tempore, paulo-
que plenius populo proponendae, ut gemitum ista
filius Turris, sive filius Ecclesiae, excutiant. Ideo
fusus has explicare aggredior, & primo quidem
de desideris SS. Patrum, ac eorum sacris gemitu-
bus mihi differendum est.

LECTIO I.

De gemitu & desiderio Patriarcharum
videndi Messiam.

Requentissima sunt testimonia in veteri Te-
stamento ardentium desideriorum, quibus
flagrabant corda iustorum, ab initio saeculi usque ad
Adventum Christi. licet enim mysterium Incarna-
tionis, *Magnum pietatis sacramentum, absconditum*
fuerit a saeculis in Deo, absconditum scilicet ab
hominibus in saeculi tenebris degentibus: semper
tamen specialis gratiae prerogativa aliquibus Dei
amicis insinuatum fuit, & lumine fidei, vel Pro-
phetiae agnitionum, & hoc quidem, ut Salvator o-
mnium saeculorum ab aliquibus omni saeculo ado-
raretur: & non solum qui sequebantur, sed &
qui praebant Christum, una voce clamarent: *Be-*

Ephes. 3.
Col. 3.

nedictus qui venit in nomine Domini: Deus Domi-
ni illuxit nobis. Psal. 117.

Quapropter etiam Salvator, cum advenisset di-
cebat suis: *Beati oculi, qui vident quae vos videntis*
Dico vobis, quod multi Prophetae & Reges voluerunt
videre quae vos videtis, & non viderunt. Unde putas
oriebatur istud desiderium illorum, nisi quod iam
fidei luce collustrati, a longe aspicebant, & salu-
tabant venturum? Videant cum jam per specu-
lum & in aenigmate, unde & *Videntes dicti sunt,*
facie autem ad faciem propius contuere exopta-
bant. Sed quoniam sunt Reges illi? qui Prophetae?
Singulos equidem certum ad calculum vocare
haud possumus, quia recte Salvatore multi sunt: &
soli illi adaequate numerus ille notus est, qui dig-
nacione sua illis sui noticiam infudit. Aliquos ta-
men eorum ex sacris Scripturis agnitos percurra-
mus, & eorum ardentibus desideris nostra etiam
vota & gemitus conjugamus. Fuerunt illi no-
biscum membra ejusdem *Columbae*, ejusdem *Turris*
gemebundae, filii ejusdem Ecclesiae ab *Abel* ju-
sto inchoatae: immo fuere membra Christi no-
biscum, quia ipse Caput est omnium iustorum,
tam priorum quam posteriorum saeculorum. Sed
illi praecesserunt caput, ante illud exortu, illi ta-
men cohaerentes, ipsius nativitatem summo desi-
derio optantes & gementes. Sicut, quando homo
nascitur, licet manus antea egrediatur quam ca-
put, aut alia membra, ut fuit factum in *Phareze*,
non ideo desinunt juncta esse capiti, quod perfe-
cte necdum natum est: imo natura quodam im-
petu trahunt secum caput, ut nascantur, & totum
corpus apparens tandem lucem videat. Sic & in
corpore Christi mystico, Patriarchae & Sancti
antiqui membra fuere prius enata, capiti tamen
connexa, gemituum & desideriorum supernatu-
rali quodam attractu caput suum arrehaerentia, ut
in lucem tandem ederetur ex utero parvulentes
Synagoga, sive Ecclesiae antiquae lux, vita, & salus
omnium generationum in diem usque aeternitatis.

Luc. 10.

1. Cor. 13.

Gen. 38.

Exod. 3.

I. Desiderium
Abrahae.

Gen. 32.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

Gen. 15.

Rom. 9.

significat vitam, & est una ex quatuor litteris mysticis, quibus constat Nomen Dei Tetragrammaton, ineffabile dictum, bisque in nomine Abraham repetitur. Significabatur ergo hac editione mysterium Incarnationis, quod scilicet caro Salvatoris, qui vitam afferre debebat, ex eo piocessura erat. Et hoc absque dubio Abraham cognovit, & ejus filii. Hinc etiam solemne eis juramentum erat, tangendo femur illud, ex quo Christus promittebatur oriundus. Sic enim adjuravit Abraham Eliezer oconomum domus suae, cum mitteret eum ad despondendam uxorem filio suo Isaac: *Pone manum tuam subter femur meum, ut adjurem te per Dominum Deum caeli & terra, ut non accipias uxorem filio meo de filiabus Chanaanarum; sed ad terram & cognationem meam proficiaris, & inde accipias uxorem filio meo.* Nempe juramentum fieri solet super re laetam; femur ergo illud tamquam sacrum habebatur, ex quo oriundus Messias: & ideo per illam partem, quae est origo humanae generationis adjurantes, quasi per sanctissimam Issu carnem inde processuram adjurabant. Audi hac de re S. Greg. *Manum sub femore jubet ponere, quia per membrum illud descensura erat caro ejus, qui filius Abrahae esset ex humanitate, & Dominus ejus ex divinitate, quasi dicat: Tange filium meum, & jura per Deum meum. Vnde non super femur, sed sub femore manum ponere iussit: quia inde erat ille de cœlestibus, qui homo quidem, sed super omnes homines veniret. Simili adjurationis forma usus est Iacob ex ejusdem mysterii notitia. Quandoquidem igitur Abraham omnia jam dicta probe noverat, ô quanto desiderio illud semen desiderabat, in quo carere ejus filii erant benedicendi! ô quantis votis optabat cito advenire illam benedictionem, illam seminis multiplicationem! Exultavit Abraham, ut videret diem meum, vidit & gavisus est, inquit Christus. Vidit nimirum in spiritu, & magno perfusus est gaudio, ex magno videndi desiderio. At, ô quantum fuit gaudium, dum eum conspicuus est praesentem in limbo, in domo carceris, ad quem tam diu tot jam gemitibus, eum suo semine suspirarat!*

Secundo: Quid de Isaac dicemus? Cum jam senio confectus, & sepulchro vicinus, benediceret filium suum Iacob, caligabant oculi corporis, sed non caligabant oculi mentis. Illis enim in filio benedicendo videns Christum ex se & illo oriundum, osculatus est eum, & sentiens odorem vestimentorum ejus, dixit: Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus. Dei tibi Deus de rore caeli benedictionem, & de pinguedine terra abundantiam. Esto Dominus fratrium tuorum, & incurventur ante te filii matris tuae. Vnde Isaac dans osculum, non tam Iacob, quam Christum osculo & amplexu sibi stringit. Ostenditque summum desiderium, quod animo suo insitum gererat, amplexandi Salvatorem; simul etiam sibi & posteris rememorabat, quomodo per Incarnationis mysterium divina natura humanam naturam erat osculatura,

illique sacri amoris & hypostatice unionis pluitino consideranda. O quam ardenti hujus rei desiderio flagrabat Isaac! O mysticum & jus osculum! O perspicacem in ipso fidei oculum! O sagacem odoratum! Nempe omnia longo post tempore futura peritustans, mysteria, Christi pronunciat, & jam odoratur odorem suavitatis, qui ab ejus veste, id est, ab ejus humanitate virtutum omnium & donorum fragrantia imbuita, promanare debebat. Iam agnosceit rorem caeli cum pinguedine terrae coadunatum, omnis benedictionis, omniisque boni fore originem; quando scilicet eos divinitatis, virtutis terrae per ineffabilem unionem se conjungit. Agnosceit quoque Christum omnium fratrum Dominum; ab omnibus fidelibus curvato poplite adorandum, benedicendum, glorificandum. Ad illum jam spiritu rapitur, in ipso figit desiderium; quem etiam pro salute omnium didicerat antea immolandum, in illo Patris sui Abrahamae sacrificio, in quo liber exarserat montu divino, immolato arietis inter spinas & vepres reposito.

*Tertio: Nonne & Jacob vivens ac moriens desiderio flagravat Salvatoris, quem in tot mysticis symbolis ac visionibus agnovit? Scalam enim ei Deus manifestarat, a terra in caelum usque pertingentem, Angelosque per eam ascendentes & descendentes. Et quid illa scala representabat, nisi incarnationem verbi, & generationem Christi ex ipso orituri, & per varios gradus descensuri, hoc est, per varias generationes & progenitores? Duo scalae latera, misericordia & veritas, sive fidelitas de Messia promissa; quae duo ad nos verbum descendere fecerunt. Hac scala tangit terram, quia carnem sumpsit Christus e terra. Tangit & caelum, quia divinitatem sumpsit e caelo. Et haec duo jungens, ima summis, terrena divinis copulavit. Deinde descendunt Angeli, ut hoc mysterium hominibus annuncient. Ascendunt quoque, ut ardentia Patriarcharum desideria, gemitus, orationes, sursum ferant. Agnovit ergo hoc mysterium in hac scala Iacob, Agnovit & illud postea in nocturna illa lucta, quam cum Angelo illo habuit, qui Filium Dei representabat in carne venturum. Luctabatur Iacob cum eo, ut extorqueret benedictionem, pro se & semine suo. Quomodo luctatur? Gemitibus, desiderii, lachrymis: *Invaluit ad Angelum, & flevit.* Ergo fortitudo ejus in lachrymis. Per has vicit, & benedictionem extorsit, fortis contra Deum: nomen quoque Israel impetravit, hoc est, *videns Deum*, vel ut volunt aliqui Interpretes, *Princeps cum Deo.* Reportavit quidem benedictionem, sed etiam claudicationem, ob nervum femoris tactum, qui mox emarcuit. Quia aliqui ex semine suo benedicendi erant, in Christum credituri, Isaacque veri: alii reprobandi, à Christo claudicantibus vestigiis recessuri, & in infidelitate permanenturi.*

Quomodo juraverit Abraham.

Gen. 24.

Gen. 27.

Ioa. 8.

Desiderii Isaac.

Gen. 27.

Desiderii Iacob.

Gen. 28.

Quid per scalam Iacob repraesentetur.

Lucta Iacobi cum Angelo.

Gen. 32.

Osea 12.

S. Aug. 16. *epist. c. 39.*

Vnde hac de re sic loquitur S. Aug. *erat unus & idem iacob, & benedictus & claudius: benedictus in eis qui in Christum ex eodem populo crediderunt, atq; in infidelibus claudius. Nam semoris latitudo, generis est multitudo. Plures quippe sunt in ea stirpe à fide Patrii degenerantes, & à præceptis auctoris sui deviantes, & in erroris sui semitis claudicantes, de quibus propheticè prædictum est. Et claudicaverunt à semitis suis. Porro quomodo idem Iacob, non solum vivens agnovit spiritu Prophetiæ Christum ex sua stirpe oriundum, sed & mortuus idem prædixit, in eiusque desiderio ardentem mortem obierit, manifestum est ex Genesi, ubi plurima de Adventu & mysteriis Messie lumine Prophetico pronuntiat: Non auferetur, inquit, sceptrum de Iuda, donec veniat, qui mistendus est, & ipse erit expectatio gentium. An non hic aperta Prophecia de Adventu Christi? Ac ibidem de eius ascensu ad Crucem dicit: *Carulus Leonis Iuda, ad prædium Filii mi ascendisti*, Denique jam proximè oculos & vitam claudens, fidem, spem, desideriumque ad ventum Salvatoris his verbis exprimit: *Exspectabo salutare tuum Domine*. In gemiscebatur nempe ad Deum in spiritu, de quo exultans Simcon canit: *Viderunt oculi mei salutare tuum*. O gemitum, ô desiderium Iacob, in iuratio-*

Genes. 49.

Luc. 2.

Desideriū Ezechie Regis.

Isaia 38.

ne dignum! Quare, jungamus his tribus viris magnis Ezechiã Regem, de stirpe eorum prognatum. Quanta illa fide, quanta luce agnovit è progeme sua Christum oriundum? Quanto timore perterritus, ne suis peccatis tanta gratia se redderet indignum? Aegritudine in flore ætatis percussus, animo percellitur, non tam ob timorem mortis, quàm ob desiderium Salvatoris. Timet nimirum, ne sine progeme ex hac luce commigret, sicque orbetur expectata benedictione, & Christi ex suo semine oriundi promissione. Quid ergo? Convertit se ad parietem templi è lectulo suo, cum lachrymis & gemitibus, ultra non valens dolorem premere, vel abscondere. Oculos mentis, & quoad potest etiam corporis, convertit ad Arcem, ad Sanctuarium, ad propitiatorium, ut ibi inveniat sui remedium doloris, cataplasma infirmitatis. Tandemque in hunc gemitum erumpit: *Ego dixi in dimidio dierum meorum, vadam ad portas inferi. Quæsi residuum annorum meorum, & dixi, non videbo Dominum Deum meum in terra viventium. Generatio mea ablata est, & convoluta est à me, quasi tabernaculum Pastoris. Quasi dicat, Ecce ego adhuc juvenis in media ætate constitutus, quadragesimum necdum attingens annum, jam præmatura morte demetendus sum, in portis inferi, in limbo habiturus. Quæsi residuum annorum, nam adhuc ut minimum quadragesima anni restabant, ætatis & nature cursu ordinario. Sed hoc forsitan parvi pendendum foret: at illud gravius & intolerabile: si culpa mea non videatur Salvator ille promissus in terra, si & ipse non adveniat, ut videam eum in limbo, si nec me, nec alios liberaturus sit, & in terram rivca-*

tium perducitur, visioneque sua beatatus. Et quomodo iam id sperem, cum ex progeme mea sit promissus, & illa factio nunc præmatura succidatur, me succiso? Eheu, de mane usque ad vesperam fuitis me: In una die præcides telam vitæ meæ, quam prius feliciter ordiri videbar. Quid porro restare mihi potest, dum spes mea velut abrupto filo concidere videatur, & aratum meum, ut dici solet, ad ultimum sulcum pertigisse? Ad te tamen, ô Domine, iterum iterumque oculos converto, & in excelsum suspicio, & suspiciam, ut pullus hirundinis ab his qui eum genuerunt desertus, ingemisco & in clamo sicut columba, sicut turtur vocem gembundam ad te extollo, & in amaritudine animam meam elevo, ne tantum dispendium orbis perditus patiarur, ut orbetur Salvatore suo. Respice ergo gemitus hos ac lachrymas, & imple promissiones tuas de Salvatore ex semine meo suscitando qui proficiat post tergum omnia mea, actorius mundi peccata, qui eripiat à morte animas, qui vivificet nos, cuius visione tandem beati, glorificemus illum tecum in domo tua æterna. Hic fere est compendio abbreviatus discursus pij Regis: Hic est gemitus Turturis in terra nostra, ad Salvatore, & ad terram viventium suspirans.

Verum enim verò, siste lachrymas, ô Ezechia: nec enim mortuus es hac infirmitate. Respice pios gemitus, & vota tua Altissimus, tuo satisfaciet desiderio, tua ex profapia odietur Salvator ille tantopere exoptatus. Et ecce securum tibi divina promissionis signum. Sol retrograditur decem lineis in horologio Achay: Et hoc te edocere poterit, Solem iustitia: per novem gradus, per novem choros Angelorum, descenditur ad decimum usque gradum, ad humanam usque naturam, quam ex tua sumet progeme, in tuam torisusque orbis salutem. Vident desideria piensissimi Regis non inania.

Postremò, cum multos Reges Christum agnovisse, vorisque ardentibus illius adventum explorasse exploratum sit; tamen inter omnes Davidem, Regem piensissimum in hoc desiderio & mysterii huius scientia emiauisse certum est. Propterea in omnibus bene Psalmis Christum respicit, Christi adventum prænuntiat, præcoque electus eius mysteria proclamat. Omnes creaturas, cælum & terram, maria & flumina, ligna & montes ad jubileum & plausum invitat, quia venit barchium Domini, salutare Dei nostri. O quot desiderijs, precibus, lachrymisque cælum pulsat, ut quanto-cyus adveniat, & obli perditio omni remedium que ferat: Quid enim aliud volunt iste voces sepius in Adventu ab Ecclesia repetita: *Tu exurgens Domine miserere Syon, quia tempus miserendi eius, quia venit tempus*. Quasi dicat: cur in istar dormientis remedium differis? quamdiu non exaudis angustias supplicantis totius nature, in miseris peccati jacentis? Tempus nunc salutis, tempus misericordiz, tempus implendi promissionem tuam, & pa-

Desiderium David.

am

Etiam quod fecisti cum Abraham & Patribus nostris. Propter misericordiam inopum, & gentium pauperum, nunc tandem exurge. Et iterum alibi: *Ostende nobis misericordiam tuam, & salutare tuum da nobis.* Et iterum: *Quis regis Israel, intende qui deducit velut ovem Ioseph. Qui sedes super Cherubim, manifesta coram Ephraim, Benjamin, & Manasse. Excita potentiam tuam, & veni, ut salvos facias nos.* quasi dicat: O Messia, qui ab initio populum Israel, populumque Ioseph, à Ioseph in Aegypto receperum, quasi pastor vocem regis, & educis per desertum, ut in terram promissam introducas: nunc etiam tanquam verus Pastor veni, & educ genus humanum de tenebris peccatorum, & captivitate demonum; solus id potes, nemo praeter te. O tu, qui sedes super duo Cherubim in caelo, qui etiam sedes super duo Cherubim super arcam, in figura incarnationis futurae, nunc veni, ut sedas super duo Cherubim animae & corporis in eadem humanitate, item ut sedas super duo Testamenta novum & vetus, & sedas super duos populos ad fidem convertendos, ex Iudeis & gentibus. Veni ergo, & sicut olim tres illas Tribus praecedebat Arca in deserto, Ephraim, Benjamin & Manasse, ita te manifestam recte le populo Christiano, illumque praecede & dirige, per Ephraim significatum, qui interpretatur *Augmentum*, per Benjamin qui interpretatur *Filius dexterae*, per Manasse, qui interpretatur *oblivio*. Hic est enim populus, qui per te geri debet, & dilatari per totum orbem. Hic est populus, quem generare & regenerare debes, ut sit filius dexterae tuae, aeternorum bonorum tuorum haeres. Hic est populus, qui debet oblivisci antiqui Patris sui Saranae; antiquae Matris suae Gentilitatis, antiquaeque infidelitatis & idololatriae, ut tibi vero cultu adhaerescat. Hic est populus, cuius per tot saecula oblitus esse videris, nunc ergo memor esto illius, ostende faciem tuam, ut salvus tandem fiat. Denique sic Deum alloquitur: *Ubi sunt misericordiae tuae antiquae, Domine, memor esto opprobrii servorum tuorum, quod edimus in sinu meo multarum gentium, quod exprobrauerunt inimici tui, Domine, quod exprobrauerunt commutationem Christi tui.* Quasi dicat: O Pater aeternae, ubi sunt misericordiae, quas antiquis Patribus promissisti, de Filio tuo Christo mittendo, Eheu! Tam diu differis, ut jam malis fracti animi, spem illam abiicere videantur. Imò inimici nostri & gentes infideles, dum vident nos in tot malis contabescere, exprobrant nobis inanes esse promissiones, inanem expectationem nostram, teque sententiam mutasse de mittendo nobis Messia & Christo. Sic habent Hebraei. Exprobrant nobis commutationem Christi tui, hoc est, dilationem, tarditatem, itineraeque vocant ad gradum, vel longipedem, & claudum. Dicunt enim habere crura fracta, calces laesas, pedes enervatos, ut qui nondum venerit, aut venire possit. Memor esto Domine, huius opprobrij

in te redundantis & in servos tuos, quod in sinu & corde continere & portare cogor, aegre tamen valeo concoquere, quia in tuam redundat offensam, promissionisque tuae elevat & evaeuat veritatem. Non ergo spem servorum tuorum ita diu affligas; sed quanto citius illum mitte, qui nostris debet medelam afferre malis, & ab hostium vindicatioe oprobriis. Sic urget sepe pius Rex, importunis desideris, adventum Christi, cuiusque accelerationem. Idem illius gementes voces saepe Ecclesia tempore Adventus reperit, ut illis nostras, ardoris pii & amoris in Christum iudices, conjugamus & excitetur ad eius Adventum, pia consideratione commemorandum.

LECTIO II.

De gemitu & desiderio Prophetarum.

Cum explicuerimus desideria Regum in Christum reudentia, explicemus modò desideria aliquot Prophetarum. Quamvis enim illi Reges etiam Prophetae fuerint, & hi Prophetae etiam Reges dici possint (quia viri excelli animo suo & passioibus imperantes, ut explicat Ven. Beda in c. 10. Luc.) tamen non sine causa Dominus utroque exprimit & distinguit.

Primo itaque loco inter hos Prophetas recenscamus Moysen, qui ardentissimi desiderii Incarnationis Filii Dei significationem dedit, cum Domino pro liberatione populi sui ipsum mittere desideranti, respondit: *Obsecro, Domine, mitte quem missurus es.* Quasi dicat: Quid est, Domine, quod de me mittendo ad tanti negotii executionem meditaris, cum in idoneus sim, & tanto impar munerum? Cum non solum imbellis & impotens sim, sed etiam sermone tardus, ineloquens, & imperitus? Cui denique sciam, te aliam debere mittere, cuius idem nomen est, *Missus*? Eja, Domine, illum, obsecro, tantopere desideratum, & Patribus nostris promissum, mitte, me autem in idoneum cum mittere. Postmodum eum Filium suum jam tanquam populi sui Ducem, sed invisibilem mitteret Deus, & sub nomine Angeli, sive Legati, qui praecederet castra promitteret, illius videndi desiderio accessus est Moyses, urgetque instantissime: *Si invenieris gratiam in oculis tuis, ostende mihi faciem tuam.* Cuiusque in foramine petrae, jubente Domino, se collocaisset, & transeuntis conspiceret posteriora, seu quosdam quasi humeros, symbolum humanitatis, quam assumpsurus erat, coactus est inclamare: *Dominator, Domine Deus, misericors & clemens, patiens & multa miserationum, ac verax, qui custodis misericordiam in millia.* Porro tunc Moyse praesignatam fuisse & promissam visionem humanitatis in transfiguratione, tradunt SS PP. Nempe humanitas inferior & posterior pars Christi est, Divinitas autem prior & potior, quasi facies. Negatur ergo

Desiderium Moysi.

Exod. 3.

Humilitas eius Christi. Hi Moysi praesignata.

Exod. 34.

Aug. 1. de Trin. c. 17. & alibi.

Num. 2.

Psal. 88.

side m Da.